

CHIPSECTOR ONDERUIT

Een omzetwaarschuwing van de Taiwanese chipmaker TSMC stuurde in de derde week van april de hele sector naar beneden, en ook de Nederlandse chipmachinemakers ASMI, ASML en BESI kregen rake klappen. Bij TSMC gaat de omzet een miljard dollar lager uitkomen dan eerder verwacht. ASML en ASM International hadden kort voor dit slechte nieuws nog prima cijfers en een goed gevuld orderboek bekendgemaakt. Machinemakers hebben doorgaans minder last van de cyclus in de sector dan de chipproducten zelf.

NEDERLANDSE CHIPMACHINEMAKERS KRIJGEN TIK VAN TSMC

AANDEEL	KOERS	KOERS-REACTIE	KW 2018
TSMC (Ticker NYSE: TSM)	\$ 39,00	-7,1%	16,1
ASM International	€ 56,90	-8,4%	15,9
ASML	€ 160,75	-4,6%	28,1
BE Semiconductor	€ 81,80	-7,7%	17,3

When the chips are down, I'll be around, zong de Britse band Frankie Goes to Hollywood in 1984. Je zou die zin ook als beleggingswijsheid op een tegeltje kunnen zetten, want de vooruitzichten voor de lange termijn blijven erg goed voor de Nederlandse chipmachinemakers. Voor zowel ASM International, ASML als voor BESI zijn het vooral koopadviezen die analisten geven.

– Column –

Een goed gevoel

Het kan u niet ontgaan zijn, we zitten midden in het jaarvergaderingseizoen. Het is de tijd dat bestuurders en commissarissen verantwoording afleggen voor wat zij met het geld van investeerders, met uw geld dus, hebben gedaan. Of nagelaten te doen.

Het zou steeds makkelijker moeten worden om bestuurders te controleren. Automatisering van de bedrijfsprocessen en de informatieverwerking maakt het straks mogelijk iedere dag ook letterlijk de balans op te maken, hoe groot de onderneming ook is. Dat is natuurlijk niet wat de bestuurders willen, uit concurrentieoverwegingen, is dan vaak het argument. Bestuurders zijn meestal niet blij met al te nieuwsgierige aandeelhouders. Het zou eens een vermomde journalist kunnen zijn, op zoek naar een schandaal of een mooie scoop. Zoals die journalisten die de datalekkage bij Facebook ontdekten.

Bestuurders moeten verantwoording afleggen aan de aandeelhouders van het bedrijf, maar ook steeds meer aan maatschappelijke organisaties die een lans breken voor het milieu, mensenrechten of andere belangrijke zaken. De VEB hamert vaak op de kwaliteit van de corporate governance, waardoor het mogelijk blijft dat alle belangen binnen en rond een onderneming goed kunnen worden gediend. Dat is belangrijk, want een onderneming die mensen of de wereld kapotmaakt, kan nooit een goede belegging voor

de lange termijn zijn.

Ondernemingen waar een enkele grootaandeelhouder de dienst uitmaakt, verdienen daarom verscherpte aandacht. Zoals Facebook, maar ook een Tesla, waar oprichter Elon Musk recent door de rechter werd teruggefloten voor de manier waarop hij SolarCity in Tesla had ondergebracht. In Nederland zijn er ook de nodige ondernemingen waar de macht (te) geconcentreerd is, waar het stellen van een kritische vraag geen kwaad kan.

De jaarlijkse aandeelhoudersvergadering is bij veel bedrijven de enige gelegenheid om vragen te stellen aan bestuurders en commissarissen. Zij zullen een antwoord moeten geven, of ze dat nu leuk vinden of niet. En juist ontwijkende of geïrriteerde antwoorden helpen de belegger bij het ontwikkelen van het gevoel dat ze bij een onderneming hebben voordat ze erin gaan investeren. Dat gevoel moet goed zijn, in alle opzichten.

PAUL KOSTER
is directeur van de VEB